

Tilsynserklæring for skoleåret 2022/2023 for Langsø Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 791027	Skolens navn: Langsø Friskole
----------------------	----------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Kurt Ernst

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
30-08-2022	Alle klasser	Flere	Humanistiske fag	Kurt Ernst
08-11-2022	4.-5. kl.	Historie	Humanistiske fag	Kurt Ernst
08-11-2022	6.-7. kl.	Tysk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
08-11-2022	0.-1. kl.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
08-11-2022	8.-9. kl.	Biologi	Naturfag	Kurt Ernst
08-11-2022	2.-3. kl.	Billedkunst	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
01-06-2023	0.-1. kl.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
01-06-2023	6.-7. kl.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst
01-06-2023	4.-5. kl.	Matematik	Naturfag	Kurt Ernst
01-06-2023	4.-5. kl.	Idræt	Praktiske/musiske fag	Kurt Ernst
01-06-2023	2.-3. kl.	Dansk	Humanistiske fag	Kurt Ernst

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Generelt om tilsynet.

Det er naturligvis ikke muligt - på en fair og udtømmende måde - at gengive og omtale alle de mange gode indtryk og oplevelser fra besøgene i de enkelte klasser. Men nogle omtaler bliver der plads til. Således vil der under punkterne 4, 5 og 6 være anført enkelte observationer og/eller samtaler vedrørende undervisningen m.v., når det kan have relevans. "Stå-mål-fordringen" er selvsagt det mest interessante, og specifikt er det min opgave ift. enhver time/ethvert fag/tema at vurdere om den pågældende aktivitet eller formidlingen i bred forstand står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Oplistingen under pkt. 2 sammen med den 3-årsoversigt/plan/cyklus, som vil kunne ses på skolens hjemmeside, viser, hvilke klassetrin/fag/fagområder, der har været "tilset" i det aktuelle tilsynsår. 3-års-oversigten, der i sagens natur ikke vil være komplet i dette tilsyns første år, sikrer desuden et bedre overblik og dermed et godt grundlag for at kunne vurdere skolens samlede undervisningsvirksomhed og herved også minimere risikoen for at mindre fag/fagområder overses, hvilket dog er nærmest usandsynligt - skolens størrelse taget i betragtning.

Det understreges, at også fag/temaer samt skemaløse fag, der ikke er særskilt omtalt under punkterne 4, 5 og 6, efter min mening opfylder alle såvel centrale som lokale krav.

Det er min opfattelse, at sammenhængen mellem den frie skoles værdisæt og pædagogik/værdier er af oplagt betydning for målopfyldelsen ift. folkeskolens (fag-) krav og skolens egne supplerende målsætninger. Man kan helt sikkert tale om, at der er en synergieffekt. Egne formulerede krav og forventninger til virksomheden og respekten for eget værdisæt – primært her ift. det Grundtvig-Koldske skolesyn - er kraftigt medvirkende til en sikker "stå-mål-med-opfyldelse". Populært udtrykt er det nok sådan, at et stærkt nærværende værdisæt medvirker til en øget opmærksomhed omkring også "eksterne" fordringer – her især ift. at stå-mål-med-fordringen. Skolen er således hele tiden opmærksom på og tro ift. egne værdier, men forholder sig samtidig til, hvordan "samfundets" krav effektivt kan opfyldes. Eller sagt på en anden måde: Skolen er opmærksom på sine styrkesider, men samtidig lydhør over for andre pædagogiske veje og ideer – herunder en forståelse for eksempelvis mindstefordringer vedrørende faglige målsætninger. Skolen er IKKE sig selv nok!

Generelt har mine besøg i klasserne givet mig klare og valide indikationer, der på alle områder underbygger, at konklusionerne vedr. "stå-mål-med"-kravenes opfyldelse kan anføres med stor sikkerhed og uden forbehold. Konklusionerne er desuden funderet i samtaler med de to skoleledere, jeg har mødt i skoleåret. I alle tilfælde har skolelederne åbent og uden forbehold suppleret med de informationer, som jeg (måske) har manglet.

Tilsynsbesøg og møder

Besøger skolen første gang den 30.08.22 efter at være blevet kontaktet af skolens formand ca. en uge tidligere. På mødet fortalte jeg lidt om, hvad tilsynet indebærer, og vi udvekslede synspunkter om tilsynets metode og indhold. Det konstateredes, at parterne havde meget sammenfaldende opfattelser af tilsynets funktion og betydning. Jeg tilkendegav, at jeg helt uden forbehold kunne modtage en evt. indstilling som kandidat til posten ved et forældrekræds møde, der skulle afholdes den 12. sept. 2022. Jeg foreslog, at formanden og skolelederen, når jeg var gået, kunne drøfte mit kandidatur. Efterfølgende blev jeg vist rundt på skolen og mit førstehånds- og førstegangsendtryk var meget positivt. Glade børn, der på alle niveauer og i alle klasser arbejdede seriøst og koncentreret med skoleopgaverne mv. Jeg fik tillige et særdeles positivt indtryk af skolelederen og formanden og er overbevist om, at samarbejdet vil kunne komme til at fungere rigtig godt.

Ved skolens ekstraordinære generalforsamling 12.09.22 blev jeg af forældrene valgt til at være tilsynsførende for skolen. Ved samme lejlighed hilste jeg på skolens bestyrelse. Udover valg af tilsynsførende (undertegnede)

fremlagde bestyrelsen forslag om køb af skolens bygninger. Forsamlingen godkendte forslaget.

Den 08.11.22 havde jeg mit første 'ordinære' tilsynsbesøg. Dagen startede – som alle skoledage for øvrigt gør det på skolen – med fælles morgensamling. Børnene sang et par sange, en lærer lavede et lille oplæg om universet og asteroiderne og til sidst nogle fælles-beskeder. Afviklingen af samlingen var meget fin og rolig, og stemningen var nærmest andægtig. Herefter var jeg rundt i klasserne. Langsø Friskole er en forholdsvis lille skole med ca. 75 elever, og det gør, at det er ret let at overskue hele 'virksomheden'. I hvert fald nåede jeg rundt på hele skolen, mødte alle lærere og elever og var i alle klasser. Det var en dejlig oplevelse. Børnene var glade – også for skolen fornemmede man tydeligt. Og fin arbejdsro, når det var påkrævet. Lærerne var opmærksomme og imødekommende (også overfor den tilsynsførende!). Og børn og voksne fortalte og forklarede gerne (og til tider begejstret), om hvad man lavede og hvorfor. Taler efter klassebesøgene med lederen. Vi evaluerer dagens besøg – og jeg fortæller om de gode indtryk og oplevelser, jeg har fået på dagen. En dejlig skole! For mig var samtaleformålet først og fremmest at få et nærmere indblik i skolen og dagligdagen. Vi tog en del temaer op, som jeg efter næste besøg vil forholde mig nærmere til.

Næste besøg var planlagt til marts 23, men en brækket arm (min) kom på tværs, og besøget blev udsat. Forinden var jeg dog blevet kontaktet af formanden, der fortalte, at lederen, der netop var tiltrådt ved skoleårets start, havde sagt op med fratrædelse pr. 15. marts 23. Han var oprigtig ked af opsigelsen, som helt sikkert ikke skyldtes uro på skolen, hvilket den endnu ikke fratrådte leder bekræftede, da jeg senere talte med hende i telefonen. Opsigelsen var begrundet i et stærkt ønske om at sadle helt om. Jeg vil gerne nævne, at også jeg blev ked af at høre om opsigelsen. Jeg havde ved de to første besøg på skolen fået et særdeles godt indtryk af lederen, der virkede særdeles kompetent. Og jeg blev ærlig talt lidt bekymret for skolen. Skolens bestyrelse/formanden har imidlertid handlet effektivt og hurtigt, og nærmest samtidigt med den tidligere leders afgang oplyste formanden mig om, at der nu var fundet en ny leder. Den nye leder blev præsenteret på skolen den 1. maj. Jeg kontaktede ham, og vi aftalte at mødes den 1. juni. Ved samme lejlighed ville jeg så "tilse" skolen med et program, som stort set svarede til det, jeg havde gennemført i november 22.

Ved besøget den 1. juni, 2023 mødtes jeg straks i skolens indgangsparti med lærerne, der sad omkring det store fællesbord - parate til at møde eleverne. Her blev så en af skolens stærke sider demonstreret. Lærere og elever møder hinanden ved døren – og væsentlig information kan straks udveksles mellem lærerne og evt. tilgå eleverne. Har ikke tidligere set en sådan fysisk ordning, hvor "lærerværelset" faktisk udgør indgangen til skolen – til skoledagen. Det virker rigtig godt, men kan næppe praktiseres på skoler, der er større end Langsø Friskole. Jeg aftaler med lærerne, at jeg vil gå en runde i løbet af dagen, hvor jeg vil besøge alle klasserne – dog ikke 9., der havde "læseferie". Skolen er på dagen hårdt ramt af flere læreres fravær (censurer og sygdom). Men jeg tror ikke, at situationen er meget forskellig fra den, de fleste skoler mærker i prøveperioden, hvor der afvikles emneuger eller lignende – altså skoledage, hvor det det almindelige skoleskema er suspenderet. Det var skemaet så ikke på Langsø Friskole. Jeg fortalte lærerne, at det viser meget om en skole, hvordan den klarer sig, når tingene ikke kører normalt. Som bekendt er der nærmest aldrig "normale" dage på en skole. Jeg mødte således i et par tilfælde timer med vikardækning, men timerne/undervisningen fungerede. Der var arbejdsro – undervisning og glade børn og voksne. Jeg henviser til nærmere omtale af "timerne" under punkterne 4, 5 og 6.

Jeg fik i løbet af dagen desuden mulighed for at deltage i et elevrådsmøde (jf. senere). Desuden var jeg med frikvartervagterne/tilsynet i skolegården. Skolen havde midlertidigt forstærket tilsynet (=rettidig omhu), da nogle af eleverne havde klaget over for voldsomme lege og drillerier. Hvad mødte jeg så i skolegården på en skøn sommerdag? Fred og harmoni. Idyl. Glade unger. Gode lege. Ingen problemer overhovedet. Skolen er for øvrigt forsynet med en god og spændende skolegård, der tilbyder mange fine legemuligheder og aktiviteter. Ovenikøbet

vil der snart blive etableret et helt nyt legeområde. Finansieringen er på plads. Implementeringen følger snart.

Havde en lang samtale med den nye leder. Jeg gav udtryk for, at jeg - jf. ovenfor - havde været lidt bekymret for skolen, da jeg erfarede, at den tidligere leder var hørt op. Jeg vil (igen) for en ordens skyld anføre, at der ikke var tale ansættelsesmæssige problematikker – samarbejdsproblemer m.v. Lederen var meget anerkendt af såvel bestyrelse som lærere. Men en dygtig bestyrelse har handlet anerkendelsesværdig hurtigt. Den nye leder var således allerede godt i gang, og lærerne gav udtryk for, at det var godt at have en leder igen. Et tomrum skulle udfyldes. Det er det blevet. Min bekymring er borte! Her primo juni afholder bestyrelsen og den nye leder et stor møde med forældrene, hvor man vil drøfte forventninger til fremtiden, nye fokuspunkter mv. Det skal nok blive godt – nej, det er godt!

Jeg fortalte om mine indtryk fra dagens runde. Jeg har ingen problemer med at garantere for skolens målopfyldelse.

Spurgte til skolens valghold. Som tidligere nævnt to fag: Håndværk/design & Madkundskab (begge 7.-9. kl.).

Den 19. juni, 23 skal eleverne fra 8. kl. så op i prøven (for første gang – grundet corona-udsættelserne). Madkundskabsholdet har ingen elever fra 8. kl. Derfor ingen prøve i år.

Skolen vil gerne have lidt flere elever på skolen. Desværre vil der nok være 5-7 elever færre næste skoleår. Bestyrelse og ledelse (og lærerne) arbejder hårdt på at gøre skolen mere synlig (og uundværlig) i lokalsamfundet.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

08.11.22:

Historie i 4.-5. klasse. Timen faldt i tre dele: 1. del: Fra børnenes historiebog. Poppo og Ansgar. 2. del: Lege i skolegården. 3. del: Lidt fra DR-serien: Sonja fra Saxogade på Bornholm.

Tysk i 6.-7. klasse. 25 elever. To lærere på i en af to lektioner pr. uge. Forskellige skriftlige grammatikopgaver. Alle var godt med, og eleverne fik god hjælp, når den svære tyske grammatik gav udfordringer.

01.06.23:

Dansk i 0.-1. kl. Børnene taler om årstiderne. På dagen startede kalendersommeren, men sommer havde det været længe. Børnene lavede nogle skriftlige opgaver. Ordets "lyde". Fin arbejdsro. Og børnene var ivrige.

Dansk i 2.-3. kl. Koncentreret læsning. Alle var i gang. Og alle hyggede sig.

Dansk i 6.-7. kl. Læsning og analyse af dansk novelle.

Med henvisning til ovenstående opstilling af tilsynsbesøgene i klasserne inden for det humanistiske fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

08.11.22:

Matematik med 0.-1. klasse. Der var vikar på, men det var skolens SFO-leder, som børnene jo kendte. Også derfor kunne timen afvikles normalt (som havde det været den faste lærer). Tema: tallene (skrive dem, det kan være svært)og så...hviletid: lyset blev slukket, gardinerne trukket for, der blev spillet sagte musik. Børnene fandt et underlag m.v. og så var (næsten) alle væk. Fuldstændig. 15 minutters hvile og søvn. Det er første gang, at den tilsynsførende i sit lange lærerliv har oplevet det. Alle så ud til at nyde det, og bagefter var alle friske på nye opgaver. En fin aktivitet! Havde ikke forestillet mig, at jeg nogensinde skulle kalde det for god pædagogik (og ovenikøbet være imponeret herover), at "alle faldt søvn i timen"!

Biologi i 8.-9. klasse. Eleverne arbejder med/forbereder "projektopgave. Problemformuleringer udarbejdes. Om bæredygtighed. Tema overordnet: "Produktion med bæredygtig udnyttelse af naturgrundlaget".

01.06.23:

Matematik i 4.-5. kl. Fast lærer var på censorarbejde. Vikaren havde ingen problemer med at gennemføre undervisningen (MatematikFessor m.v.), og eleverne arbejdede godt og selvstændigt.

Med henvisning til ovenstående opstilling af tilsynsbesøgene i klasserne inden for det naturfaglige fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står

mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

08.11.22:

Billedkunst med 2.-3. klasse. Forsk. tegneaktiviteter: krympeplast, laminering af selvportrætter m.m. Ser udstilling af flotte "angst"-malerier.

01.06.23:

Idræt med 4.-5. kl. Eleverne var ude. Opvarmning med løb, træning af flot dansenummer (ALLE var med), M-bold. Konstaterede, at faciliteterne for faget idræt er fantastisk gode.

Ved morgensangen præsenterede 3. klasse flotte modeller af grønlandske temaer: dyr, mennesker, liv. Modellerne var fremstillet i billedkunstimerne.

Med henvisning til ovenstående opstilling af indtryk m.v. ved tilsynsbesøgene i klasserne inden for det praktisk-musiske fagområde kan jeg uden forbehold erklære (og dokumentere), at skolen i det hele opfylder krav og målsætning og fuldt ud står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

Uddybningen af vurderingen af elevernes standpunkt i dansk, matematik, engelsk (og andre fag) bringes samlet i denne rubrik. Skolen følger "fælles mål" i alle fag.

Skolen har ikke fravalgt historie og kristendom som prøvefag og følger således også her folkeskolens målbeskrivelser, og elevernes standpunkter i disse fag er derfor ikke vurderet særskilt. (Jeg er opmærksom på, at det i tilsynserklæringen fra 21/22 er anført, at skolen ikke afholder prøve i historie (jf. § 8a, stk. 5). Men skolelederen oplyser i juni 23, at det ikke (længere) forholder sig således). Som tidligere nævnt afholdes der også prøver i de to oprettede valgfagshold. Jeg har i alle de klasser og fag, hvor jeg har overværet undervisningen (jf. oversigten), vurderet, at det faglige niveau er helt tilfredsstillende og mindst lever op til, hvad der almindeligvis kan forventes i folkeskolen. Denne vurdering underbygges desuden ved de oplevelser, jeg har haft i timerne, elevernes reaktioner, samtaler med elever og lærere samt elevernes arbejder. Her i maj/juni 23 deltager alle fem elever på 9. trin i Folkeskolens Afgangseksamen. Jeg har set på karakterlister for eleverne på 7.-9. trin og de

anførte karakterer giver ikke anledning til nogen forbehold. Mange fine karakterer og en fordeling, der ikke adskiller fra andre frie skoler eller folkeskoler. Gennemgående vurderes det, at standpunkterne er meget tilfredsstillende – og sagtens kan "måle sig med folkeskolen".

Lederen fortæller, at elever og forældre naturligvis er bekendte med årsplanerne (de findes bl.a. på klassesiderne). Fra næste år vil forældrene kunne finde årsplanerne på en ny intra-opkobling (platform).

Skolens sikrer på forskellig måde, at det også for forældrene er let at skabe et overblik over de enkelte fags indhold. Forældrene (6.-9. kl.tr.) orienteres to gange om året om elevernes standpunktskarakterer. Og på alle klassetrin afholdes der to samtaler årligt med forældrene + diverse forældremøder. Der er i det hele taget en særdeles omfattende og tæt kontakt mellem skole og forældre. Sandsynligvis sammenhængende med, at skolen kun er 11 år gammel og - ikke mindst ved forældrenes utrættelige kamp herfor - faktisk fortsat er en realitet.

Undervisningsministeriets statistik indeholder ikke - nok i sammenhæng med skolens størrelse - oversigter mv. vedrørende karakterer (herunder den socioøkonomisk reference).

Hvor går eleverne hen? Jeg taler med elevrådets formand, der fortæller, at fra hendes klasse (nuv. 9. kl.) vil fire ud af fem elever fortsætte på en efterskole. En elev fortsætter på EUX.

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

Se ovenfor.

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

Se ovenfor.

10. Fører skolen til prøve i historie?

Ja

10.3 Uddybning

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Skolen følger "fælles mål" - herunder de medfølgende planer og vejledninger.

Der vil fra næste skoleår være oprettet tre praktisk-musiske valgfag: Billedkunst, Håndværk & Design og Madkundskab.

Det væsentligste indtryk af undervisningen og det samlede undervisningstilbud fås naturligvis ved tilsyn i klasserne. Undervisningen er fulgt i henhold til besøgsplanen. Tilsynsdagene er normalt indledt på lærerværelset, hvor jeg med de involverede lærere kort har drøftet dagens program. Efter hver lektion har der oftest været lejlighed til en kortere drøftelse af timen og dens forløb. Der henvises i øvrigt til tidligere afsnit 4, 5 & 6.

Jeg er overhovedet ikke i tvivl om, at "Fælles Mål" på alle områder er integreret i diverse målsætninger - ej heller om, at målkravene i alle henseender er opfyldt.

Elevernes alsidige udvikling vil også være afhængig af en velfungerende støtteundervisning. Og en sådan har jeg i flere tilfælde i skoleåret 22/23 set praktiseret. Seks elever modtager særlig (bevilget) støtteundervisning. Antallet af støttetimer udgør mindst 16 pr. uge.

Skolen vægter musikundervisningen højt, men er aktuelt presset på området, idet en musiklærer i skoleåret er stoppet. Skolens leder oplyser, at man er tæt på at have fundet en god løsning/afløser.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

"Frihed og Folkestyre" har en fremtrædende placering i skolens daglige arbejde. Jeg henviser desuden til elevrådets betragtninger herom (jf. afsnit 17).

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

Dannelse er praktik! Undervisning og dannelse er to sider af samme sag. På en god og ordentlig skole er det sådan, at hvis der ikke er dannelse, er der heller ikke undervisning. Jeg henviser desuden til elevrådets betragtninger herom (jf. afsnit 17).

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

Undertegnede har ved alle besøg på skolen (og hjemmesiden) set adskillige "tegn på og bidrag til", at det uden forbehold kan konkluderes, at eleverne såvel i konkret som i mere abstrakt grad præsenteres for friheds- og menneskerettighederne. Endelig – og allermest afgørende – bibringes eleverne en forståelse for vigtigheden af at anvende rettighederne – og forsvare dem!

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Nej

15.1 Uddybning

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

Kønsligestillingen er et område, der omhandles meget seriøst. Og jeg har ikke set andet, end at ligestilling på dette område (og for øvrigt også mht. race og tro) er en fuldblyndet realitet. Jeg ser ingen diskriminerende adfærd eller ytringer i nogen sammenhænge overhovedet.

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

For et års tid siden blev det besluttet, at elevrådet skulle formaliseres ved en tydeligere organisation. Elevdemokratiet fungerede godt under den tidligere noget mere uformelle organisation, som ikke sjældent reelt medvirker til en mere direkte/konkret og særdeles tilfredsstillende medindflydelse på skolen – herunder i særlig grad til sikring af elevernes undervisningsmiljø. I parentes bemærket er det min hensigt næste skoleår at se

nærmere på den mere formelle (officielle) UndervisningsMiljøVurdering. Elevrådsformanden fortalte ved et elevrådsmøde, som jeg deltog i den 1. juni, 23, at den nye organisation havde gjort et velfungerende elevdemokrati endnu bedre. Nu vælges der til elevrådet en repræsentant og en suppleant fra hver af klasserne: 4.-9. klasse. "Det, at vi fast mødes hver måned, betyder, at vi er mere med nu. Vi bliver (endnu) mere hørt". Elevrådet har med stor succes indført/opstillet en "brevkasse", hvor eleverne kan "komme med stort og småt". Man har gennemført nye regler for anvendelsen af legepladserne og ændringer i fordelingen af "boldbanetid". Eleverne fremhævede skolens "fælles arbejdsdag", hvor lærere og elever sammen rydder op og/eller laver nye "installationer".

På det aktuelle møde drøftede og indstillede eleverne forskellige nyindkøb (til leg og idræt).

Jeg spurgte til, hvordan evalueringskulturen var på skolen. Uden nogen betænkningstid svarede eleverne: den er god! Vi bliver hele tiden spurgt om, hvordan vi synes, det er gået i faget, med det aktuelle emne osv. Lærte vi noget? Hvad var godt og/eller skidt?

Fik også lejlighed til at tale lidt med eleverne om min kæphest: den demokratiske dannelse. Specielt de ældste af eleverne imponerede mig med deres indsigt i området. Eleverne fremhævede, at de ikke på noget område følte, at deres frihedsrettigheder blev anfægtet. Ligeværd på alle områder: Køn, race og tro. Og allervæsentligst: Ytringsfriheden – den er en realitet her på stedet – og vi skal fastholde den i det store demokrati.

Det er fedt at være elev på en lille skole, fortalte elevrødderne mig igen og igen. Vi er meget mere "med på tværs", som de udtrykte det.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Lederen oplyste ved mødet 1. juni 23, at "der i min korte tid på stedet faktisk er foretaget tre underretninger. Vi kender og efterlever vores pligt også på dette område". Det er en lille arbejdsplads, så det er let at holde alle i denne specielle sammenhæng relevante personer orienterede om eventuelle "sager". Lærernes skærpede underretningspligt er der altid fokus på.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

Se ovenfor.

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

Ja

21.1 Oplys navn og adresse og beløb i kr. eksklusive moms i forbindelse med donatorer, der har givet en eller flere donationer, der tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms. Donationerne kan være givet som kontantbeløb, varer, tjenesteydelser mv.

Navn	Adresse	Beløb i kroner
Støtteforeningen LangsøFriskole v/JaneNørskovAndersennk	Skibdalvej 58,8830 Tjele	20000,00

21.2 Angiv den samlede størrelse af alle donationer i kr. eksklusive moms.

21605,00 kr.

22. Tilsynets sammenfatning

Det er ALTID livsbekræftende at være sammen med børn og unge, der sammen med de voksne udstråler livsmød og livsduelighed. Børn og voksne, der hver dag tager bestik af vilkår og muligheder og handler. Så er resten faktisk lidt ligegyldigt. Med al respekt kan alle andre stå-mål-med-fordringers opfyldelse jo så være nærmest værdiløse. Det hedder vist bare "at lære for livet". Og sådan er det på Langsø Friskole.

Det er jo nærmest umuligt at danne sig et totalt overblik vedr. elevernes alsidige udvikling m.v. Og dog, så svært er det heller ikke på Langsø Friskole, hvor jeg – uanset at jeg kun har været på skolen fire gange i alt - har set så mange eksempler på elevernes positive udvikling, at jeg føler, at overblikket – om ikke totalt, så i hvert fald meget tæt på - er ved at være der. Formlen er ganske enkel: Lyt til og hør på eleverne, det er jo dem, det hele handler. Og jeg er overbevist om, at skolens arbejde med den alsidige udvikling er lykkedes temmelig godt.

Her i foråret 2023 ved afslutningen af mit første tilsynsår på skolen er det dejligt at kunne konstatere, at skolens ledelse, lærere og andet personale samt børnene har givet mig optimale vilkår for tilsynet.

Jeg tilkendegiver herved at have sikret mig, at ovenstående oplysninger er korrekte, og at oplysningerne er baseret på min faglige og pædagogiske vurdering, ligesom alle øvrige oplysninger, kommentarer og vurderinger i nærværende tilsynsrapport vil kunne uddybes og dokumenteres – bl.a. med henvisning til omfattende notater m.v. i forbindelse med tilsynsbesøgene.